

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 218/2025 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om kostnaderna för företagshälsovården för företagare i och med flerkanalssystemet

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 218/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Anne Kalmari /cent:

Har det gjorts en utvärdering av flerkanalssystemet inom hälso- och sjukvården och av dess funktion och kostnader,

kommer det att införas ett avgiftstak på avtalen om förebyggande hälso- och sjukvård, och

är det möjligt att införa ett avgiftstak på förnyande av körkort?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Flerkanalssystemet inom hälso- och sjukvården i Finland har varit föremål för flera utredningar under 2010- och 2020-talen, såväl i arbetsgrupper som i bland annat en parlamentarisk arbetsgrupp vid social- och hälsovårdsministeriet. Enligt bedömningarna ökar flerkanalfinansieringen ojämlikheten, försvårar tillgången till vård och försvagar kostnadskontrollen. Vid social- och hälsovårdsministeriet bereds för närvarande ett tjänstemannainlägg med lösningar på de problem som beror på flerkanalfinansieringen av vården. Ett tjänstemannainlägg är en framtidsorienterad publikation som tas fram av ministeriets tjänstepersonskår i syfte att lägga fram tjänstepersonernas synpunkter på aktuella samhällsfrågor och stödja beslutsberedningen. Inläggen publiceras i social- och hälsovårdsministeriets publikationsserie och de finns i statsrådets publikationsarkiv.

I Finland är det arbetsgivaren som enligt lagstiftningen ska ordna företagshälsovården. Arbetsgivaren kan göra detta genom att leverera tjänsterna själv eller tillsammans med andra arbetsgivare eller genom att anlita en offentlig eller privat leverantör av företagshälsovård. Företagshälsovårdstjänsterna levereras utifrån ett avtal mellan arbetsgivaren och företagshälsovården samt en verksamhetsplan som görs upp på basis av en arbetsplatsutredning. I verksamhetsplanen ska en beskrivning ingå av bland annat arbetsplatsens behov av företagshälsovårdstjänster som arbetsgivaren behöver för att trygga arbetshälsan och arbetssäkerheten. Alla aktiviteter som omfattas av företagshälsovården ska antecknas i avtalet mellan arbetsgivaren och leverantören av företagshälsovård. I avtalet ska också redogöras för priserna för leveransen av tjänsterna.

Enligt FPA:s statistik över företagshälsovården 2023 var de genomsnittliga kostnaderna 545 euro per arbetstagare som omfattades av företagshälsovård och de genomsnittliga FPA-ersättningarna var 226 euro. Ersättningarna för förebyggande företagshälsovård, det vill säga i ersättningsklass I, är 60 procent. Kostnaderna för sjukvård och annan hälso- och sjukvård hör till ersättningsklass II, och de ersätts till 50 procent. FPA fastställer årligen ett gemensamt kalkylerat maximibelopp för ersättningsklasserna I och II, som används primärt för kostnader i ersättningsklass I. Det är möjligt att använda hela beloppet på förebyggande företagshälsovård. Kostnader för sjukvård kan ersättas, om maximibeloppet efter kostnaderna för förebyggande företagshälsovård inte har uppnåtts, dock med högst 40 procent av det gemensamma maximibeloppet. År 2023 hänförde sig cirka 51 procent av de kostnader som ersatts arbetsgivarna till förebyggande företagshälsovård.

De eventuella kostnaderna för arbetsgivaren beror med andra ord på avtalet om företagshälsovård samt arbetets karaktär. Kostnaderna för förebyggande företagshälsovård fastställs utifrån riskerna och olägenheterna på arbetsplatsen samt deras inverkan på hälsa och arbetsförmåga. Kostnaderna för sjukvård beror på de avtalsenliga tjänsternas omfattning. Veterligen finns det inga planer på att införa ett avgiftstak på förebyggande företagshälsovård.

Privata tjänsteleverantörer prissätter sina tjänster enligt marknadsvillkor, och bland annat konkurrenslagstiftningen förhindrar att man lagstiftningsvägen skulle kunna ingripa i privata aktörers prissättning. Ett pristak för läkarundersökning som görs för körkort har inte utretts närmare.

Helsingfors 10.7.2025

Social- och hälsovårdsminister Kaisa Juuso